

Βιβλιοθήκη Μυτιλήνης
Γενικό βιβλίο

Ο ΝΕΟΣ Μυτιλήνιος

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Σάββατο 8 ΙΟΥΝΙΟΥ
1957

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ:
«Λεσβικός Τύπος»
Τηλέφ. 4 — 75
Τιμή φύλλου δρχ. 2

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Φ. ΔΗΜΟΣ | ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Κ. ΔΗΜΑ | 'Αριθ. φύλλου 9 | Περίοδος Β'

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΑΥΪΔ

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

Στην προσπάθειά μας να συνδέσουμε την παλιά πνευματική Μυτιλήνη με τη σημερινή και να δώσουμε στους νέους μας κείμενα δυσεύρετα, δημοσιεύουμε παρακάτω την σύντομη βιογραφία της Σαπφώς γραμμένη απ' τον Έμ. Δαυίδ.

7ον

"Απαντες λοιπόν οι φιλόλογοι και λόγιοι Γερανοί (έκτός του ιστορικού Beloch (Griech Geschichte I s 232 233) ούδε ίαν πλέον πίστην παρέχουσιν εις τας μομφάς και ύπονοίας, εις τας οποίας επί αιώνας ήτο έκτεθειμένη ή ποιήτρια (Ισο Paul Brand και Bernhard Steiner Sappho Vorwort) δυστυχώς τουτο δέν συνέβει και έν Γαλλία ένθα ή και' αὐτῆς πρόληψις έξηκολούθει να ύφίσταται· απόδειξις ό τίτλος Sappho τον όποιον έδωκεν (1884) ό Alphonse Daudet εις τό μυθιστορημά του και αί άμφιβολαι τας οποιας έκφράζει αυτός ό έξοχος ιστορικός Victor Duruy έν τη 'Ελληνική Ιστορία του (1887) "Ητο λοιπόν άνάγκη να παρουσιασθώσι νέα απόδειξις, ίνα πεισθώσι και οι διατάζοντες έτι περι της άθωότητος αὐτῆς και εύτυχώς παρουσιάσθησαν τα χαιά τα τελευταία έτη άνευρεθέντα και δημοσιευθέντα ποιήματα της Σαπφούς συνετέλεσαν, ώστε να έγερθη και έν Γαλλία φωνή τις υπέρ αὐτῆς· ό πολυς Theod. Reinach έν τη 'Ακαδημία των έπιγραφών έξετάσας τό πολύκροτον τουτο ζήτημα και στηριχθείς κυρίως επί των νέων εύρεθέντων ποιημάτων της Σαπφούς, κατέθηκεν όμοίως ψήφον άθωωτικήν ύπερ αὐτῆς.

Ούτω λοιπόν δύναται τις να εΐπη, ότι ή ποιήτρια έχει πλέον τελείως άθωωθη ή φήμη αὐτῆς εΐνε σημερινον τοιαύτη, όποια ήτο και κατά την πολιάν άρχαιότητα, οι δέ γλυκεϊς και άρμονικοί τόνοι της τεθραυσμένης λύρας αὐτῆς έξακολουθοϋσιν άκόμη να

διεγείρωσι παλμούς ισχυρούς εις πάσαν εύαίσθητον καρδίαν, ή όποια γνωρίζει να συκινηται, να φρικιά, εις την θεάν του καλου. "Εντεθεν ό άκράτητος ένθουσιασμός, τον όποιον προκαλει πανταχοϋ ή πόησις της και ό φόρος της λατρείας, τον όποιον σήμεραν παλαιός και νέος κόσμος προσφέρουσιν εις τό όνομα και την μνήμην της. Προς πιστωσιν των λεγομένων άρκει να αναφέρω και τό έξής

"Απαντες οι έν Μυτιλήνη ένθυμούμεθα την γλυκείαν και συμπαθη φυσιογνωμίαν ξένης τινός νεανίδος, ήτις με τά τινος άλλης άκολουθου ήρχετο και κατώκει επί τινος μόνον μήνας κατ' έτος εις τό θελικώτατον προάστειον της Μυτιλήνης, τό όποιον όνομάζεται 'Ακλειδιου. 'Η έπαυλις εις την όποίαν κατώκει εύρίσκεται έν τώ μέσω μαγευτικού κήπου, ό όποιος έξετεινετο μέχρις της θαλάσσης. επί της θύρας δε αὐτου άνεγινώσκετο ή έπιγραφή «Πα- (Η συνέχεια στην 2 σελίδα)

ΕΞΕΧΟΝΤΕΣ ΛΕΣΒΙΟΙ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

Του κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΛΙΓΕΡΗ

(Συνέχεια απ' τό προηγούμενο)

Κατά την πυρκαϊάν του Ναου στα 1808 άπώλεσθη και ή πλουσία Βιβλιοθήκη του. Την Βιβλιοθήκην αὐτην άνεσύστησε ό Σεραφείμ Λέσβιος. 'Ο Στέργιος Δημητριάδης στην 100ετηρίδα του Ναου γράφει: «ό πρώην σκευοφύλαξ του Παναγιου Τάφου άοιδιμος Σεραφείμ, ό εκ Μυτιλήνης εκ ζήλου και αγάπης προς τά γράμματα, άνεσύστησε την Βιβλιοθήκην έν τώ Ναω, ήτις πολυειδώς έπλουτίζετο και έτροφοδοτη πάντας τους έξοστας των γραμμάτων.

Στό βιβλίον δε Κατάλοιπα χειρογράφων 'Ιεροσολυμιτικής Βιβλιοθήκης του Κλεόπα Κοικυλίδου ό συγγραφεύς περιγράφοντας τά διάφορα χειρόγραφα, μέγεθος, σελίδες, περιεχόμενον, προσθέτει σε πολλά, ότι ή αντιγραφή και περισυλλογή του χειρογράφου τουτου έγένητο τη έπιμελεία και τη προτροπή του γέροντος 'Αγιου Σκευοφύλακος κυριου Σεραφείμ του Λεσβίου. Εις τό υπ' αριθ. 25 δε χειρόγραφον αναφέρει «έν τέλει του τεύχους έπεται κατάλογος των βιβλίων άτινα ό Γρηγόριος Πα-

λαμās επώλησε τώ άειμνήστω Σκευοφύλακι Σεραφείμ.

Στό δε βιβλίον του ιατροϋ Χρηστου Κορούλλου στα 'Ιεροσόλημα περιγράφοντας τό Μοναστήριον του 'Αβραάμ αναφέρει: «Τό πρώην μικρόν τουτο Μοναστήριον άνεκαινήσθη έν έτει 1884 δαπάναις του εκ Λέσβου μοναχου Σεραφείμ».

Και έτσι τις όδυνηρές συνέπειες της πυρκαϊας του Ναου επανόρθωσαν δύο Λέσβιοι ό μεν Κάλφας Κομνηνός ανοικοδόμησε τον Ναον μεγαλοπρεπέστερον του αποτερωθέντος, ό δε Σεραφείμ ό Λέσβιος άνεσύστησε την Βιβλιοθήκην του Ναου ή άπώλεια της οποίας έθεωρείτο μεγαλυτέρα ζημία και από την άπώλειαν των άμυθήτου αξίας κειμηλίων.

Πώς τώρα τό 15χρονο όρφανό που ξεκίνησε από τό χωριό ή άγράφματο ή με τά λίγα γράμματα που του έμαθε ό Παπās κατάφερε όχι μόνο να έξελιχθη και να καταλάβη μιá τόσο εμπιστευτική και τιμητική θέσι στην 'Αδελφότητα του Παναγιου Τάφου, αλλά και να περικλείη τόση αγάπη και θέρημη δια τά γράμματα, είναι από τά θαύματα της φυλής μας.

'Εκτός από την αναδημιουργίαν της Βιβλιοθήκης του 'Ιεροϋ Ναου έχει έπιτελέση και άλλα έργα έξ' 'Ισου σοβαρά όπως την ίδρυσιν της Θεολογικής Σχολῆς του Σταυρου του 1885 κατά πρότυπον της Σχολῆς Χάλκης και την οικοδόμησιν του Νοσοκομείου του Π. Τάφου με 40 κλίνες το 1871.

Παραθέτω άποσπάσματα από, διάφορα συγγράμματα της εποχής τα όποια άφορουν την δρασί του Σκευοφύλακος Σεραφείμ. 'Ο 'Αρχιεπίσκοπος 'Αργολίδος Νικάνδρος στο Πανελλήνιο 'Εθνικό Λεύκωμα του 1904 γράφει: «Οί καλούμενοι λ.χ. Σκευοφύλακες, οιος Σεραφείμ και ό νύν διάδοχος αὐτου Εϋθύμιος εισπράττοντες έλευθέρως εκ του Ι. Κουβουκλίου και άλλων πηγών αναθήματα χιλιάδων λιρών έτησίως, άνευ ουδε- (Συνέχεια στη 2α σελίδα)

ΕΤΙ ΔΕΘΟΜΑΙ ΣΟΥ

Κύριε, εΐμ' ένας άθεος! Και εΐμαι άδερφός του χαρτοπαίχτη, του μπεκρη. Και σάρκα έχω και αίμα Κι' όπως έχώρισες έσύ τά σκότη από τό φως έτσι χωρίζω κι' αγαπώ — απ' τό σωστό — τό ψέμμα.

Τό κρίμα θέλω! Εΐν' όμορφη ή άμαρτία, πολύ έσύ με θέλησες άγνόν — δέν εΐμαι. Οί άλλοι, οι άλλοι, οι έκπεσμένοι, άμαρτωλοί, οι μοϋργοι — κι' εΐν' πολλοί — τί τάχα λέν; Κι' εΐναι άδερφοί! Τι ξέρουν; Κι' εΐν' μεγάλοι!

Και εΐμαι, Κύριε, άθεος. Και τό κακό αγαπώ. Κι' έμέ μ' άρέσει ή ζαβολιά, ή γυναίκα του κοντά μου, τόσο, που ακόμα τό φονιά—άνάγκη να τό πώ;— τον έχεις κάμει δυοιον μου κι' όστό απ' τά όστά μου.

Κι' εΐμ' άθεος! Καρδίας έσύ που έτάλεις και νεφρούς, πρόσεχε: αγαπώ πολύ τά «πλήθη άμαρτιών μου». Σϋ που νεφέλας άνιστάς και ξαναζεις νεκρούς, —στ' άνθισμα εΐμαι των παθών. Τά άίσχη πλήθινόν μου!...

«Ούλαλούμ»

Γ. ΣΚΑΡΙΜΠΑΣ

Τό περιοδικό μας συμμετέχοντας—έστω και άργά—στις τιμητικές έκδηλώσεις για τον γνωστό ποιητή και πεζογράφο της Χαλκίδας Γ. Σκαρίμπα, δημοσιεύει τό παραπάνω ποιήμά του.

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΠΟΥ ΕΣΒΥΣΕ

(ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ)

Στήν γωνιά του Τελωνείου (Κουμερκιού) έχει εγκαταστήσει τή βασιλεία του το «Ισνάφι των άχθοφόρων» «των χαμάληδων» που λεγότανε τότε και που αποτελούτανε, από εμπίστους των «μαγαζιών της αγοράς» που διατηρούσανε τήν επαφή με τους «βαρδιάνους» — Τελωνοφύλακες—ένω με τους άποθηκάρους και λοιπούς τούρκους υπαλλήλους του τελωνείου, τήν ίδια δουλειά έκαμαν οί έκτελωνισταί.

Η «επαφή» εκείνη είχε το μυστικό της πρωτόκολλο, και όρισμένη άποστολή να μη πληρώνεται σωστός ό δασμός —έμπιστευτικές θέσεις ανάλογες με τις διπλωματικές...

Έδώ υπήρχε κι' ένα ακόμα έθιμο. Οί γραμματείς του Τελωνείου είχαν και ειδική διατίμηση το «μπαξίς». Έτσι για τήν ύπογραφή στο «μπεγενάμε» (φορτωτικής) από κάθε υπάλληλο, το μπαξίς ήταν ένα γρόσι, για τον τελώνη ένα μετζήτι, για τον «βαρδιάνο» όμως, τον τελωνοφύλακα τή συμφωνία θά τήν κάνει ό «χαμάλης» του μαγαζιού, ανάλόγως τó έμπόρευμα και τις δυνατότητες διαφυγής σακκιών, πριν να πάν στις άποθήκες του Τελωνείου...

Νά λοιπόν που τó ταπεινό δπως θεωρούτανε έπάγγελμα του άχθοφόρου, έπερνε έξαιρετική θέση μέσα στο έμπόριο του καιρού. Μά αν ρωτούσατε και μάς που τούς ξέραμε από ίδια αντίλαψη, οί χαμάληδες, — οί «χαμάλδιδες» — κ' οί άραμπατζήδες μαζί, που ήταν παράλληλο Ισνάφι με τουτό και για τούς όποιους είπαμε στο στιγμαίότυπο «Μετρητάδες» θά σας λέγαμε πως ή τάξη αυτή, ά-

ποτελούτανε από λεβέντες τής παληάς Μυτιλήνης.

Φορούν όλοι σαλβάρια, τó όνομαστό σε έμφάνιση βρατσι ή βράκα» πραγματικά γραφική φορεσιά, αλλά και κείνοι που τά φορούν ξέρουν να τά κάνουν σωστό στολίδι. Είναι μερακλήδες και στα πανηγύρια κ' άλλες λαϊκές γιορτές, είναι πραγματικά όμορφα παληκάρια.

Παχύ ζωνάρι, καλοραμμένο σαλβάρι—βρατσι—παπούτσι ειδικό μερακλίδικο, σταυρωτή με άφθονα χάρτζια και κασκέτο από άστραχάν μαύρο πουκάμισο σε σκούρο ή κάτασπρο χρώμα. Καρτσόδετα μεταξωτή σε καλλιτεχνικό δέσιμο.

Και στη μέση τó μαυρομάνικο μαχαίρι άπαραίτητο, αλλά και πολλές φορές ή «καμουδά» ή περιφημη άμφιστομη, που τόσα θάματα έκαμε! στις ώρες του έλληνικού φιλότιμου.

Σε κάθε μαχαίρι και ένα στιχάκι σεβδαλίδικο και άπόλυτα έναρμονισμένο στην τότε ζωή... άριστουργήματα τής λαϊκής μουσας.

ΤΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΥΚΜΗΔΟ

Τό γωρισμάκι Κουκμήδος που βρίσκεται στο δρόμο κοντά στο Μανταμάδο, είχε πάντοτε 10 σπένια. Οί παληοί έλεγαν πώ; σαν γίνουν 11 χαλούσε τó ένα και έτσι έμειναν πάντα δέκα... Και τó πίστευαν αυτό!

ΛΕΣΒΙΟΙ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

(Συνέχεια άπ' τήν 1η σελίδα)

νός έλέγχον ουδέ λογοδοσίας, ηδύναντο και δύνανται έτι και νύν άνευ έλέγχου, δαπανήσαι και δοΰναι λόγον τή έαυτών συνειδήσει μόνον και τώ Θεώ. Τύχη όμως αγαθή ότε άποθανών Σκευοφύλαξ Σεραφείμ και ό νύν Ευθύμιος, άνδρες φόβου Θεού «έχοντες εφύλαξαν τά συλλεγέντα χρήματα εις πολλάς μυριάδας λιρών άνερχόμενα».

Ο δέ Γεώργιος Βραχυπέδης στο Βιβλίο του Άγία Σιών του 1910 λέγει: «Υπήρξαν Άγιοτα φηται, τουτ' αυτό ήρωες, τήν ψυχήν αυτών, θυσιάσαντες υπέρ των Ίερών Προσκυνημάτων. Μεταξύ των γενναίων τούτων προμάχων ήτοι παρ' τω Άειμνήστω Γέροντι Σεραφείμ και των Μεγάλω Άγιοταφίτη Ευθυμίο θέσιν περιφανή και επίξηλον κέκτηται και ό νύν Παρασκευοφύλαξ».

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

Συνέχεια άπ' τή 1η σελίδα
 ράδεισος». Τις ήτο; πόθεν ήρχετο; τί έζήτηι ή νέα εκείνη; ήτο μυστήριο δι' όλους, διότι προς ουδένα συνήψέ ποτε σχέσιν τινά. Οί γείτονες μόνον τήν έβλεπον συχνά να περιφέρεται υπό τά δένδρα του «Παράδεισου» της, να έξέρχεται εις μακρούς περιπάτους ανά τας πέριξ γραφικώτατας τοποθεσίας, να ίσταται επί μακρόν ένώπιον κελαρύζοντος ρύακος. να συλλέγη άγρια άνθη έκ των ρωγμών των βράχων' άλλοι τήν έβλεπον να λαμβάνη τήν στάσιν προσευχής ένώπιον του ήλίου, ότε μεγαλοπρεπώς άνήρχετο έκ των άπέναντι όρέων τής Ανατολής, ή να άτενίζη με έκστασιν τα ποικιλώτατα χρώματα, δια των όποιων οΰτος περιέλουε τά δρη ταύτα κατά τήν δύσιν του και άλλοι να άκροάζηται με τά προσοχής τον έλαφρόν ψιθυρον, τον όποιον ώς άσθενή στεναγμόν διεσκορπιζεν ή αύρα, ότε έθώπευε τά φύλλα των δέδρων, ή να κατασκοπεύη παρ' τήν άκτήν έν τή ήσυχία τής νυκτός τας χρυσάς τής Σελήνης άκτίνας ότε αυται άντήλασσον τρελλά φιλήματα με τά κύματα, τά όποια έφρικίων έκ τής ήδονής. «Ηρχετο εις τήν Μυτιλήνην με τήν άφιξιν των χελιδόνων και κατέλειπε πάλιν αυτήν συγχρόνως με αυτάς. Άλλά κατά τήν άνοιξιν του έτους 1909 ή έπαυλις και ό Παράδεισος του Άκλειδιου μάτην άνέμενον τήν άφιξιν της· αι χελιδόνες ήλθον μόναι και μόναι έπέστρεψαν· έκτοτε δέ ή άγνωστος επισκέπτρια δέν επανήλθεν εις Μυτιλήνην, άλλ' ουδέ θα επανέλθη πλέον, διότι επεχειρησεν άλλο μακρότερον ταξίδιον, εις τήν άγνωστον εκείνην χώραν, έκ τής όποιας ουδεις επανέρχεται. Η νεσρά ύπαρξις έσβέσθη έν Παρισίοις κατά τó 1910, συγχρόνως δε διελύθη και τó μυστήριο, τó όποιον περιεκάλυπτεν ουτήν. Έγνώσθη ότι ήτο ή Άμερικανίς Miss Tarn, ή όποια όλιγον προ του θανάτου της έδημοσίευσε συλλογήν ποιημάτων υπό τó ψευδώνυμον Renée Vivien. Η συλλογή αυτή αν και εκκυκλοφόρησε έν στενοτάτω κύκλω έξετιμήθη μεγάλως υπό των είδημό-

νων και έχακτηρίσθη ως προϊόν έμπνεύσεως ποιητικής πρώτης τάξεως. Δι' αυτης κατεδείχθη, ότι ή Miss Tarn ήτο φύσις ποιητική έκτακτος καρδιά λιαν ευαίεθτος, σφοδρότατα παλλομένη και ένθουσιώσα εις τήν θεάν του ώραίου, και δη του γυναικειου κάλλους και του κάλλους τής φύσεως, τά όποια μετ' ένθουσιασμού άκράτου ύμνηση, καθ' όν τρόπον και ή Σαπφώ, τής πιστή και άφωσιωμένη λάτρις υπήρξε.

(Τό τέλος στο έπόμενο)

ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

Ένα από τά σπουδαιότερα γεγονότα του περασμένου μηνός είναι και τά δεκάχρονα του Βασιλικού Ίδρύματος. Με τή πλούσια δράση του απέδειξε από τή μία τί χρωστά ό λαός μας στους Βασιλείς και από τήν άλλη τί μπορεί να κάνει ή άνώνυμη ιδιωτική πρωτοβουλία όπου θελήσει.

Ζητούμε συγγνώμη άπ' τους συνδρομητάς και άναγνώστας μας για τήν άταξία τής έκδόσεώς μας. Τουτό οφείλεται στην έλλειψη έλευθέρου χαρτιού στην αγορά μας και στην καθυστέρηση τής άδειας του δημοσιογραφικού μας χάρτου.

ΕΝΑ ΠΑΛΙΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΗ ΘΕΡΜΗ

Στά παλαιότερα χρόνια στη Θερμή έπερνε έξαιρετική λαάπρότητα τó πανηγύρι του Άγίου Κωνσταντίνου και Έλένης, που ιδιαίτερα τους τιμούσανε σαν Άγίους των Ιαματικών πηγών αντικαθιστώντας έτσι τήν λατρεία τής Θεάς Άρτέμιδος τής Θερμίας. Η συμμετοχή των μουσουλμάνων τής Θερμής ήταν γενική. Σημειώνομε έδω ότι τότε κ' ως τά τελευταία χρόνια, υπήρχαν οί εικόνες των άγίων Κωνσταντίνου και Έλένης, στην γυναικεία δεξαμενή των λουτρών όπου εκαιγε συνεχώς και καντύλι.

«ΝΕΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΣ»

Ίστορικό, Λαογραφικό και Φιλολογικό Έβδομαδιαίο Περιοδικό.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Δήμων Κοινοτ. έτησία δρ.	150
Άνω. Έταιρ. έτησία δρ.	200
Τραπεζών	200
Ίδιωτών	100
> έξάμηνος	50
> τρίμηνος	25
Τιμή φύλλου δρχ.	2

Υπεύθυνος επί τής ύλης και Προϊστάμενος Τυπογραφείου συμπόνως τῷ Νόμῳ Φωτῆς Δήμος Γ. Βοστιάνη 8.

ΛΕΣΒΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΙΡΑ-ΙΕΡΑ
ΕΙΝΑΙ Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΓΕΡΑ

Το ὁ κ. ΦΩΤΗ ΔΗΜΟΥ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)
Ἡ Γέρα στὸ Ἡμερολό-
γιο Νομαρχ. Ἀρχι-
πελάγους.

Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τοῦ
1886 τῆς Νομαρχίας Ἀρχιπε-
λάγους. (σελ. 145) παραλαμ-
βάνομε κατὰ λέξη τὴ μετά-
φραση τοῦ τούρκικοῦ κειμέ-
νου.

Ἡ Λέσβος:

Κειμένη πρὸς τὸ Ἀνατολι-
κὸν μέρος τῆς Μεσογείου εἶ-
ναι προικισμένη διὰ πολλῶν
θεῶν δώρων. Ἐχει τοὺς κόλ-
πους Γέρας καὶ Καλλονῆς
καθιστώντας ἔτι περίφημον
τὴν τοπογραφικὴν σπουδαί-
οτητα τῆς.

Ὁ Κόλπος τῆς Γέρας μή-
κος 8 μιλίων καὶ πλάτους
4, πράγματι ἀξίζει νὰ ὀνο-
μασθῇ δεξαμενὴ παραδείσιος.
Ἐχει θεὰν τόσο γλυκεῖα, ὥ-
στε δὲν ἐξαρκεῖ διὰ νὰ περι-
γραφῇ, μήτε ἡ ζωηρωτέρα
καὶ ὑψηλότερα φαντασία. Καὶ
διὰ τὸν ἀέρα τῆς, ἡμπορεῖ
νὰ εἰπῇ κανεὶς ὅτι εἶναι τό-
σον ἐξαιρετικὴ ὅσο εἶναι γλυ-
κεῖα ἡ θεὰ τῆς. Μέσα εἰς τὴν
χαριτοβρυτο αὐτῆ λίμνη ὁ-
πάρχουν καὶ ἄλλοι φυσικοὶ
ὄρμοι καὶ τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα
ἡμποροῦν νὰ σταθοῦν σὲ κά-
θε σημεῖο τοῦ κόλπου. Εἰς
τὸν ὄρατον τοῦτον κόλπον ὁ-
πάρχει ὀστρακόδερμο ἡδύ-
γευστον καὶ εὖοσμον.

Αὐτὰ ἔγραφαν τότε.

Ἡ φήμη τοῦ Κόλπου Γέ-
ρας καὶ κατὰ τοὺς χρόνους
τῆς τουρκοκρατίας, εἶχε βγῆ
ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς τότε αὐτο-
κρατορίας καὶ ὅταν στὰ 1841
ὁ Κάυζερ Γουλιέλμος τῆς
Γερμανίας ἐπεσκέφθη τὴν
Κωνσταντινούπολη, ἐφθασε
καὶ εἰς τὴν Μυτιλήνη με σκοπὸ
νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Κόλπο τῆς
Γέρας με τὴ θαλαμηγὸ του.
Δὲν ἐπραγματοποίησεν ὁμῶς
τὴν ἐπίσκεψή του αὐτῆ διότι
δὲν ἡμποροῦσε νὰ μπῆ εἰς τὸ
Κόλπο τὸ αὐτοκρατορικὸ
πλοῖο. Ἡ εἴσοδος τοῦ κόλ-
που παραυσίαζε πολλὰ δυσ-
κολίες σὸν εἶο τλον καὶ ἀ-
πόπλουν τότε. Δὲν εἶχονε ἐ-
πισεμάνει τίς ξερες.

Λαογραφικὰ Γέρας

Ἡ σημερινὴ περιοχή Γέρας
σάν τόπος εἶναι γραφικώτα-
τος καὶ ἀπὸ τὴ λαογραφικῆ-
του πλευρὰ παρουσιάζει ἐ-
ξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον, σ' ὅ-
λες τίς ἐκδηλώσεις τῆς λαϊ-
κῆς πνευματικῆς ζωῆς. Εἶναι
ἓνα ἀξιόλογο σύνολο τηρή-
σεως τῶν παλαιῶν ἠθῶν καὶ

ἠθῶν, χωρὶς νὰ σταματᾷ ἡ
πνευματικὴ του ζωὴ καὶ εἰς
συγχρονισμένον πνεῦμα εἰς
βαθεῖα του φιλοσοφικῆ διά-
θεση.

Ἔτσι φύση καὶ πνεῦμα, ὁ-
ψωμένα, δίδουν μιὰ σπάνια
λαμπρότητα καὶ δημιουργοῦν
ἐντονη γραφικότητα, εἰς
λαμπριάτικα πανηγύρια, ἀλ-
λά καὶ εἰς ἄλλες ἐκδηλώ-
σεις, εἰς ὅποιες σημειώνομε,
τὸ ἔξυπνο παρατσουκλι—κα-
νένας γεραγώτης δὲν εἶναι
χωρὶς παρατσουκλι—εἰς τὴν πα-
ροιμία καὶ εἰς τὸ λαϊκὸ στίχο
ποῦ τὸν συναντοῦμε αὐθόρ-
μητο εἰς πολλοὺς λαϊκοὺς τύ-
πους. Τὸ σατυρικὸ πνεῦμα
εἰς τὴν Γέρα εἶναι γεμᾶτο πρω-
τοτυπία...

Στὰ λαμπριάτικα πανηγύ-
ρια ἀναφέρομε, τῆς Π'λιώτ'
σας (Σπηλαιώτισσας Πανα-
γιᾶς), τῆς Πεφτσανῆς, τοῦ
Ἀγῆ Γιώργη εἰς τὴν Παλαιόκη-
πο καὶ εἰς τὸ Σκόπελο. Οἱ γιορ-
τὲς τῶν τοπικῶν Ἀγῶν κά-
θε χωριοῦ γίνονται ἀφορμὴ
συγκεντρώσεων — παναγυ-
ριῶν, ποῦ δημιουργοῦν ἔφθα-
στη γιορταστικὴ διάθεση. Τὰ
ἔθιμα ἐπίσης γιὰ τοὺς γά-
μους ποῦ τηροῦνται ἀπαρέγ-
(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 4ῃ σελίδα)

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΑ ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΓΑΜΟΥ

Η ΚΟΥΝΙΑ

Τοῦ κ. ΓΕΩΡΓ. ΧΟΝΔΡΟΝΙΚΗ

Ὅταν γεννιῶταν τὸ μωρό, ἡ
μᾶνα του, εἰς τὸ κοίμισμα τὸ εἶχε
πάντα δίπλα τῆς, ἕως ὅτου γί-
νη 15—20 ἡμερῶν. Κατόπιν ἔ-
καμαν κούνια, ποῦ ἦτο κρεμα-
στὸ στρωματάκι, γιὰ νὰ κοι-
μᾶται. Ἡ κούνια ἐστηρίζετο με-
δύο χαλκᾶδες εἰς τὸ δύο πλευρᾶς
τοῦ καθημερινοῦ δωματίου. Διὰ
νὰ κοιμᾶται δὲ τὸ μωρὸ εὐκόλα
καὶ γρήγορα, «ἐκουνούσεν» τὴν
κούνια ἢ μᾶνα ἢ καὶ ἡ νενέ, με-
μακρὰ λωρίδα, ποῦ ἦτο δεμέ-
νη εἰς μιὰ ἄκρια τῆς κούνιας, ὅ-
πως φαίνεται εἰς τὴν εἰκόνα
μας, καὶ ἐνανούριζε με τόνον
τὸ μωρὸ εἰς τὴν με νανουρίσματα
τῆς στιγμῆς πολλὰς φορές. Τὸ
μωρὸ εἰς τὴν κούνια, ἦτο πάντα
δεμένο. Πολλὰς φορές ὅταν ἡ
μητέρα εἶχε σπιτικὰς δουλιὰς, τὸ
κοίμισμα τοῦ μωροῦ, ἀνέθετε
εἰς τὸ μεγαλείτερο παιδί τῆς καὶ
ἐν ἀνάγκη εἰς γειτονικὰ παιδιὰ.

Κάποτε τὸ κούνια ἦτο τόσο
δυνατόν, ὥστε ἡ κούνια ἀναπο-
δογύριζε, τὸ δὲ μωρὸ πότε ἔ-
πεφτε κάτω, καίτοι ἦτο δεμένο,
χωρὶς ὅμως νὰ παθαίνει τι καὶ
πότε δὲν ἔπεφτεν.

Σὲ πολλὰ σπίτια, εἰς τὴν εὐπο-
ρώτερα, ἔκαμαν ἀργότερα καθι-
στὲς ξύλινες κούνιες «πισκῆ» ὅ-
πως τὰ ἔλεγαν, τὰς ὁποίας ἐκου-
νοῦσαν με τὸ χέρι.

Τόσον ἡ κούνια (λίχνος), ὅ-
σον καὶ τὸ κοίμισμα ὅπως ἀπο-
κοιμίζωσι τὰ βρέφη (τὸ λικνί-
ζειν) ἦτο γνωστὸν εἰς τοὺς ἀρ-
χαίους Ἕλληνας. Ὁ Θεόκριτος
(Εἰδύλ. κδ' 4) παριστάνει τὴν
Ἀλκμήνην λικνίζουσαν τοὺς δι-
δύμους Ἡρακλέα καὶ Ἴφικλέα
εἰς τὴν χαλυβδίνῃ ἀσπίδι.

Ἐπίσης καὶ τὰ νανουρίσμα-
τα ἦσαν γνωστὰ εἰς τοὺς ἀρχαί-
ους Ἕλληνας ἀποκαλούμενα
βαυκαλύματα ἢ καταβαυκα-
λύσεις. Τὸ καθῆκον τοῦτο τὸ
λικνίζειν καὶ τὸ ἀποκοιμίζειν
με ἄσματα (βαυκαλύματα) τὰ
βρέφη ἐξετέλουν αἱ τροφοί.

Νανουρίσματα.

Μὴ μιλάτε μὴ βρουτάτε
γιατὶ τὸ μωρὸ κοιμᾶται.
Κοιμᾶται ποῦ νὰ τὸ χαρῶ καὶ
[νὰ τὸ δῶ μεγάλο
καὶ νὰ τὸ δῶ τῆς παντρεῖας κι'
[ἀκόμα πειρὸ μεγάλο.

Νανὶ γιαβροῦμ νανί, νανὶ κου-
[ζοῦμ νανί.
Νάνι τὸ λέγ' ἡ μᾶνα τ' ὅσπου
[νὰ τὸ κοιμήσῃ
στερνὰ νὰ πάει γιὰ νερό, εἰς τὴν
[βρύση νὰ γεμίσει.

Κοιμήσου χαϊδεμένο μ' κι' ἡ
[μοῖρα σου δουλεύει
κι' τὸ καλὸ σου ριζικὸ σὲ κου-
(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 4ῃ σελίδα)

Ἡ «Κούνια» (Περγάμου) ὅμοια με τὴν ὁποία ὑπῆρχε καὶ εἰς τὴν Λέσβο.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Δημοσθένη Ζαδέ «Γιάννης Σκαρίμπας», μελέτη, Αθήνα 1957.— Με δισταγμό, είναι αλήθεια, πήρα στα χέρια μου το βιβλίο του Δημ. Ζαδέ. Καί μεγάλωσε τουτό, δ δισταγμός μου όταν διάβασα πώς είναι μιὰ διάλεξη πού δόθηκε στις 13 'Ιανουαρίου 1957 στη Χαλκίδα, στη γιορτή πού ὠργάνωσε πρὸς τιμὴν τοῦ Σκαρίμπα ὁ Δήμος Χαλκιδέων. Γιατί συνήθως τὰ τέτοια βιβλία — καί αἱ τέτοιες ὀμιλίες — εἶναι ἐγκωμιστικές καί πανηγυρικές τόσο ρηχὰ καί τόσο ἀπὸ πρόγραμμα, ὥστε καταντοῦν ἐκνευριστικές καί σέ ἀγανακτοῦν. Δὲ συμβαίνει ὁμοίως τὸ ἴδιο μετὰ τὸ ὦρατο βιβλίο τοῦ Δ. Ζαδέ, χωρίς, βέβαια, νὰ πάψει νὰ εἶναι ἕνα ἐγκωμιστικό κείμενο.

Σὲ βλεπὲς τῆς σελίδος πάλαι ἡ ἀγάπη τοῦ ὀμιλητῆ γιὰ τὸν ποιητὴ τῆς Χαλκίδας, τὸν Γιάννη Σκαρίμπα. Μιὰ ἀγάπη θαυμάσια ἀπὸ μελέτη τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ ἔργου του. ἀγάπη, δηλαδή, ὄχι φτηνὴ καί κατὰ παραγγελίαν γιὰ τὴ γιορτή, ἀλλὰ στηριγμένη στὴ λογική καί στὴν πλατεῖα ἀληθινή κριτική τοῦ ἔργου. Ὁ λόγος τοῦ Δ. Ζαδέ συνταιριάζει ἐξαιρετικά τὴ λυρικήτητα μετὰ μιὰ ἀνέση περιγραφῆς καί μετὰ ἕνα ρεαλιστικὸ ἀντίκρουσμα τῆς προσφοράς τοῦ Σκαρίμπα. Ἀπολαμβάνεις ὄχι μόνον τὸ θέμα του — τὴν παρουσίαση τοῦ Σκαρίμπα ὡς ἀνθρώπου καί ὡς λογοτέχνη — ἀλλὰ καί αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ βιβλίο, ἀπόλυτα καί ἀνεξάρτητα ἀπ' τὸ ἔργο τοῦ Σκαρίμπα, ἀπὸ εὐμενεῖς καί δυσμενεῖς κριτικὲς καί ἀπὸ ἀπαντήσεις τοῦ Σκαρίμπα, ἡ ἀντιπαράθεση τῆς δικῆς του γνώμης ὡς ὀμιλητῆ — πρὸς γίνεσθαι ὁμοίως πολιτισμένα καί στηριγμένη στὴν κριτικὴ του ἀντίληψη τῶν ἔργων — χαρίζει ἕνα θέλητρο ξέχωρο στὸ βιβλίο αὐτό.

Νὰ μερικά ἀποσπάσματα: «Σκλάβος μιᾶς πόλης (ὁ Σκαρίμπας) πού τὴν ἐπλασε θύλο, ὡς ἕνας «λυπημένος Πιερρότος» μπρὸς τὰ γόνατά της, χρόνια καί χρόνια ἐργάζεται βυθισμένα στὴν οἰωπή, σωρεύοντας, στὰ σурτάρια του ἀμέτρητα χειρόγραφα. Μιᾶς πόρῃ, πού τὸν ἔχει σφιχταγκαλιασμένον γιὰ πάντα, στὴν αἰωνιότητα. καί θ' ἀντηχεῖ τ' ὄνομά της ἀδερφωμένο μετὰ τὸ δικό του καί στίς μέλλουσες γενιές, ὡς καί σήμερα. Γιατί εἰν' ἀναρριβήθητο πιά, πῶς φτάνει νὰ προσφέρει κανένας τ' ὄνομά της καί ἀμέσως ξεπετιέται δίπλα του δέμένο σὰ διαμάντι σ' ἕνα κόσμημα, καί τὸ δικό του ὄνομα: Χαλκίδα - Σκαρίμπας. Κι' ἀντίθετα: Σκαρίμπας - Χαλκίδα! Κανένας, ὁμοίως, δὲν τὸν καλοθυμᾶται πιά, ἐξὼ ἀπ'

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

τοὺς λίγους φίλους του. Κι' οἱ συμπολίτες του, ἀκόμα, τὸν ξέχασαν (οἱ παλιότεροι) ἢ τὸν ἀγνοοῦν (οἱ νώτεροι). Καί κείνοι!... Συνηθισμένοι νὰ τὸν βλέπουν ἀνάμεσά τους κάθε μέρα μετὰ τὸ χορευτὸ τοῦ βάνδισμα (σὺν κουρντισμένη κούκλα—ὅπως οἱ ἥρωες τῶν ἔργων του)... μετὰ τὸ κλειστὸ κι' ἀγέλαστο πρόσωπο του, τὸ θαυμάσιο χαραγμένο ἀπ' τὰ χνάρια τῆς πίκρας καί τῆς σκληρῆς βιοπάλης, τὸν κοιτοῦν ἀδιάφοροι καί τὸν συναναστρέφοντας ἀνυποψίαστοι γιὰ τὴ λαμπρότητα τοῦ πνεύματος καί τῆς ψυχῆς του». Καί ἕνα ἄλλο ἀπόσπασμα πού χαρακτηρίζεται ἡ τέχνη τοῦ Σκαρίμπα. «Ἀσύνθετο καί ἀκανόνιστο μᾶς φαίνεται τὸ κάθε ἔργο του. Ἀρχίζει πάντα πῆρ' ἀπ' τὸ κανονικό—κεῖνο πού λέμε λογικό. Φιντάζει ἀπίθανο κι' ἀλλόκοτο. Ἕνας κόσμος ἀπροσθίριστος, κόσμος παραδοξοτήτων—εἰν' ὁ κόσμος του, μέσα στὴν ὁποῖο κινεῖται, ἀγαναχτεῖ, ἀλλοφρονεῖ, σαρκάζει—μᾶ, πού ἀγαπᾷ καί κλαίει, θλίβεται καί σπαράζει... τίποτα δὲν μένει γύρω του σταθερό, μετὰ σχῆμα περιγεγραμμένο, μετὰ καθορισμένα πλαίσια. Πέφτουν τὰ εἶδωλα, γκρεμίζονται οἱ Σχολές.

Κυκλοφορεῖ ἀνάμεσα στὰ ἐρεῖπια πού σωρεύει ἡ ἀναδημιουργική του μανία καί μετὰ μιάν ἀνέση μεγαλοφυῆς, ἡ ἀνδέσθε, μεγαλοφυῶς τρέλλας. Μιὰ ἀδιάκοπη κίνηση, ἄλλοτε ἀπωθητική, ἄλλοτε ὤστικη, γίνεται μέσα στίς σελίδες του, στίς γραμμές του, στὰ ποιήματά του. Μιὰ ἀδιάκοπη κίνηση, σὲ μιὰ ἀνεμώδη κατάσταση σὲ μιάν ἀτμόσφαιρα φημισμένη ἀπὸ ἕνα φωτεινὸ θάμβος ὅπου μέσα της περνοῦν τὰ ἐπεσόδια τῶν κειμένων του, οἱ ἐννοιες, οἱ εἰκόνες του σὲ φευγαλέα ὀράματα... Ὅλα διαλυμένα, συγκεχυμένα, ἀπαλάσαν χνοῦδι, οὐ μιὰ μουσικὴ ρευστότητα, ὅπου μουσουρρεῖ μετὰ τῆς ὑπέροχα σμιλεμένες φράσεις του σὲ νότες σιγαλῶν φωνῶν ἀπυλῶν φλοισβῶν καί ζεφύρων, κι' ἄλλοτε κραυγάζει μετὰ καταιγισμοῦ, καί θύελλες συγχορδιῶν, πού δονεῖ ὁ τρανὸς ἀνθρώπινος πόνος—ἕνας ἀληθινὰ πανανθρώπινος λιγμός. Μέσα στὰ μισόφωνα, στὰ καταχιασμένα φόντα τῶν ἔργων του, ξαφνικὰ ξεπετάγονται λαμπρὰ συντριβάνια ἀπὸ φῶς, οἱ ὀλόφωτοι λυρικοί του λυγμοὶ πού ἀφήνουν τὸν ἀναγνώστη ἐκθαμβῶ καί ἐμβρόντητο. Τρέμει ἡ ψυχὴ καί συστρέφεται, γονατίζει γιομάτη ἰερὸ ἔλεος, φρίσσοντας ἀπ' τὴ μεγαλειότητα ἐκείνων τῶν στιγμῶν τῆς δράσης τῶν ἡρώων του, καί

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Στὴν αἴθουσα Τουρισμοῦ ἐκθέτει ἔργα ζωγραφικῆς καί διακοσμητικῆς ὁ καθηγητὴς τῆς παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας κ. Μουσταφέλος.

— Ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁργανισμὸς Ἑλληνικοῦ βιβλίου» Συν. Π.Ε, ἰδρύθηκε ἐκδοτικὸς Συνεταιρισμὸς τῶν λογοτεχνῶν καί Συγγραφέων, ἀνεξαρτήτος καί τελειῶς ἄσχετος μετὰ τὰ ὑπάρχοντα πνευματικὰ σωματεῖα. Οἱ σκοποὶ τοῦ συνεταιρισμοῦ εἶναι: α) Νὰ παρέχει στὰ μέλη του διευκολύνσεις γιὰ τὴν ἐκδοση τῶν ἔργων τους μετὰ δικὰς τους δαπάνες, β) Νὰ ἐκδίδει ἔργα ζώντων καί ἐκλειπόντων ἑλλήνων συγγραφέων καί λογοτεχνῶν, ἀνθολογίες καί κάθε φύσεως συλλογὰς σὲ σειρά τυποποιημένων ἐκδόσεων, γ) Νὰ ἐκδίδει σὲ μετάφραση ἔργα ξένων ἐπιστημόνων λογοτεχνῶν καί καλλιτεχνῶν, δ) Νὰ ἐκδίδει σὲ μετάφραση ἔργα ἑλλήνων συγγραφέων γιὰ τὴν διάδοσίν τους στὴν ἀλλοδαπή, ε) Νὰ καθιερώσει τὴν ἐκδοση ἑκκαίτευτικῶν πραγματειῶν γιὰ τὴν διάδοση ὠφελίμων γνώσεων, ἱστορικῶν, ἐπιστημονικῶν, τεχνολογικῶν καί στ) Νὰ ἐνεργεῖ κάθε φύσεως ἐκδοτικῆς ἐργασίας. Ἐπίσης ὁ Συνεταιρισμὸς μπορεῖ νὰ ἰδρύσει πρατή-

ρια πωλήσεως τῶν ἐκδόσεων του στὴν Ἀθήνα καί στίς ἄλλες πόλεις, νὰ ἀναλαμβάνει τὴν πώληση τῶν ἐκδόσεων ἄλλων ἐκδοτικῶν οἴκων, ἰδρυμάτων καί ὁργανισμῶν, νὰ ἀποκτήσει δικό του τυπογραφεῖο γιὰ τὴν ἐκτύπωση τῶν ἐκδόσεων καί τῶν ἔργων τῶν μελῶν τοῦ ὑπὸ εὐνοϊκοῦς ὄρους καθὼς καί νὰ ἀναλαμβάνει κάθε εἶδους τυπογραφικὴ ἔργασία γιὰ λογαριασμὸ τρίτων, νὰ ἰδρύσει λαϊκὲς βιβλιοθήκες, καί νὰ ὁργανῶνει ἐκθέσεις βιβλίου στὴν Ἀθήνα, στίς ἐπαρχίες καί στὸ ἔξωτερικό.

ΙΡΑ - ΙΕΡΑ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ 1η σελίδα)

κλητὰ, καί ἔχουν τὴν ἀρχὴν των ἀπὸ πολὺ βαθεῖα, ἀφίπνουν ἐντύπωση. Ὁ Γεραγώτικος γάμος, ἀξίζει ἡ μουσική των τραγουδιῶν του, ἀλλὰ καί οἱ στίχοι των, θυμίζουσι τὸ αἰολικό μέλος.

Οἱ χωροί, συρτοὶ καί πηδηχτοὶ καί ξεχωριστὰ ὁ «Παληοκηπιανός» εἶναι ἀξιοπρόσεχτοι.

Παραδόσεις μετὰ θρησκευτικὸ περιεχόμενον βρισκομε στὸ Παλαιόκηπο, τὸν Σκόπελο, στὸν πρῶτον γύρον στὸν ἅγιον Ἐρμόλαον, ὅπου καί τὸ ἅγιον ὄνομα του μέσα σὲ κῆπον καὶ στὸ Σκόπελο γιὰ τὴν ἀνεύρεση τῆς εἰκόνος τῆς Ἁγίας Μαγδαληνῆς, ἡ παράδοση γιὰ τὸν ἅγιον Ἀρτέμη κ.ἄ. παρουσιάζουσι ἀνθρώπους μετὰ βαθὺ τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα.

Ἄλλὰ καί γιὰ τὰ στοιχεῖα θρύλοι καί παραδόσεις, εἶναι ἴσα χαρακτηριστικῆς τοῦ πνευματικοῦ βίου τοῦ λαοῦ τῆς Γέρας.

Στὸ «Καστρέλι» πού ὑψώνεται στὸ βουνὸ πλάϊ στὸν Μεσαγρὸ καί πάνω ἀπὸ τὸν Πλακάδο, κάθε βράδου, ἀκουγόνταν ἡ Μαλαματένια κρεβατὴ καί τὸ τραγοῦδι τῆς Βασιλοπούλας, πού εὐεῖνε ἐμῆς ἐκεῖ ὕστερα ἀπ' τὸ χάλασμα τοῦ Καστροῦ. Πολλοὶ πού πέρασαν ἀπὸ κεῖ τὰ μεσάνυχτα ἄκουσαν τὸ τραγοῦδι καί τὸ τᾶκ—τᾶκ τῆς κρεβατῆς. Ἄλλοι εἶπαν πῶς ἄκουσαν νὰ τοὺς φωνάζει τὸ στοιχεῖον νὰ πᾶνε ἐκεῖ. Κανένας ὅμως δὲν μίλησε στὴν πρόσκληση γιὰτὶ θὰ τοῦ χανόνταν ἡ φωνή.

Πιὸ παλιὰ στὴ θέση «Μάννες» δὲ κοιμότανε κανένας, οὔτε τὸ μεσημέρι. Ἐβγαίναν φαντάσματα... Οἱ νεράιδες τῶν νερῶν βλέπετε, ὅπως κι' οἱ Βασιλοπούλες τῶν Καστρῶν δὲν ἔπαυσαν νὰ ὑπάρχουν στὴν λατκὴ φαντασία.

Η ΚΟΥΝΙΑ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ 1η σελίδα)

[βαλεῖ καί φέρει

Κοιμήσου χαϊδεμένο μ' κι' γὼ [σὲ νανοὐρίζω κι' γὼ τὴν κούνια σου κουνῶ [καί σὲ γλυκοκοιμίζω.

Κοιμήσου μετὰ τὴ Παναγία καί [μετὰ τὸν Αἰ—Ἀντύπα μετὰ τὸν ἀφέντη τὸ Χριστό, κι' [ὅπου πονεῖ νὰ γιάνει "Ἐ τὸ μορέλ μ' ἔ... ἔ... ἔ...

Κοιμήσου χαϊδεμένο μου κι' γὼ [θᾶνὰ σὲ κάνω μαλαματένια κάμαρα, μέσα γιὰ [νὰ σὲ βᾶνω

Σημ. Ἡ λέξις νᾶνι, κατὰ τὸν κ. Δημοσθ. Τζωρτζογλου εἶνε πελασγική δισύλλαβος καί πρέπει νὰ γράφεται νᾶνν—ἡ τις σημαίνει ὕπνος μου ἢ καί κοιμήσου.

— Βλέπε: Ἐθιμα περὶ τὴν λεχὼ καί τὸ βρέφο:, ὑπὸ Χρυσάνθου Νικολ. Χαλβατζόγλου «Πέργαμος» σελ. 238—243.

Μυτιλήνη. Γεώργ. Χονδροίνης ἰκετεύει λίγο ἔλεος, τὴ λύτρωση τὸν καθαρό...

ΚΩΣΤΑΣ Κ. ΔΗΜΑΣ

(Τὸ βιβλίο αὐτὸ κυκλοφορεῖ ἀπ' τὸ «Πρακτορεῖο Πνευματικῆς Συνεργασίας» τοῦ κ. Μάρκου Βαϊάνου, Ἀκομινήτου 12, Ἀθῆνας,